

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU SAVEZNE VLADE SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I VLADE SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE O VRAĆANJU I PRIHVATANJU LICA KOJA NE ISPUNJAVAJU USLOVE ZA ULAZ ILI BORAVAK NA TERITORIJI DRUGE DRŽAVE

("Sl. list SRJ - Međunarodni ugovori", br. 2/2003)

ČLAN 1

Potvrđuje se Sporazum između Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Savezne Republike Nemačke o vraćanju i prihvatanju lica koja ne ispunjavaju uslove za ulazak ili boravak na teritoriji druge države, potpisan 16. septembra 2002. godine u Berlinu, u originalu na srpskom i nemačkom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU SAVEZNE VLADE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I VLADE SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE O VRAĆANJU I PRIHVATANJU LICA KOJA NE ISPUNJAVAJU USLOVE ZA ULAZAK ILI BORAVAK NA TERITORIJI DRUGE DRŽAVE

Savezna vlada Savezne Republike Jugoslavije i Vlada Savezne Republike Nemačke (u daljem tekstu: strane ugovornice),

polazeći od želje za razvojem prijateljskih odnosa i svestrane ravnopravne saradnje između dve države,

u nameri da se u duhu evropskih napora suprotstave nelegalnim migracijama.

u cilju regulisanja i olakšavanja vraćanja i prihvatanja lica koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove za ulazak ili boravak na teritoriji države druge strane ugovornice, u skladu sa opštim propisima međunarodnog prava i u duhu saradnje, sporazumele su se o sledećem:

Poglavlje I

PRIHVATANJE DRŽAVLJANA STRANA UGOVORNICA

Član 1

(1) Svaka strana ugovornica preuzeće svoje državljane koji ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove za ulazak ili boravak na teritoriji druge države.

(2) Obaveza preuzimanja postoji i za lica kojima je tokom boravka na teritoriji države strane molilje prestalo državljanstvo zamoljene strane u skladu sa njenim nacionalnim zakonodavstvom, a nisu primila neko drugo državljanstvo, kao ni garanciju države strane molilje za prijem u njeno državljanstvo.

(3) Svaka strana ugovornica preuzeće istovremeno uz lica iz st. 1 i 2 ovog člana i njihovu decu, kao i bračnog druga drugog državljanstva uz izdavanje vize.

(4) Svaka strana ugovornica će se potruditi da lice sa više državljanstava prioriteto vrati u državu u koju ono želi da se vrati, a čije državljanstvo poseduje.

Član 2

(1) Državljanstvo se smatra dokaznim:

1) u odnosu na Saveznu Republiku Jugoslaviju jugoslovenskim pasošem izdatim na osnovu Zakona o putnim ispravama jugoslovenskih državljana iz 1996. godine ("plavi pasoš");

2) u odnosu na Saveznu Republiku Nemačku na osnovu:

- uverenja o državljanstvu;

- ličnih karata.

U slučajevima navedenim u ovom stavu lica se preuzimaju bez posebnih formalnosti.

(2) Državljanstvo se smatra verodostojno predloženim:

1) u odnosu na Saveznu Republiku Jugoslaviju posebno na osnovu:

- uverenja o državljanstvu;

- putnih isprava svih vrsta osim pasoša navedenog u stavu 1 ovog člana;

- pasoša sa oznakom "SFR Jugoslavija" na kojima je prebivalište na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije;

- lična karte;

- drugih dokumenata izdatih od nadležnih organa;

- izjave svedoka i izjave lica koje se preuzima;

2) u odnosu na Saveznu Republiku Nemačku posebno na osnovu:

- pasoša svih vrsta;

- drugih dokumenata izdatih od strane nadležnih organa;

- izjave svedoka i izjave lica koje se preuzima.

U ovim slučajevima preuzimanju lica prethodiće postupak iz člana 3 ovog sporazuma.

(3) Kopija dokumenata navedenih u st. 1 i 2 ovog člana, mogu se, takođe, koristiti kao sredstva za predloženje verodostojnosti državljanstva.

(4) Dokumenta ili kopije dokumenata iz st. 1 i 2 ovog člana mogu se koristiti kao dokaz ili za predloženje verodostojnosti državljanstva i u slučaju kada je rok njihovih važenja istekao.

Član 3

(1) Zamolnica za preuzimanje treba da na osnovu postojećih dokumenata, odnosno prema navodima lica koje se preuzima, da sadrži:

1. lične podatke za lica koje se preuzima (ime, prezime, datum i po mogućnosti, mesto rođenja, opštinu rođenja, kao i mesto poslednjeg prebivališta na teritoriji zamojene strane);

2. naziv sredstva za utvrđivanje verodostojnosti državljanstva;

3. podatke o eventualnoj upućenosti na posebnu pomoć, negu ili brigu zbog bolesti ili starosti lica koje se preuzima, ako je to lice saglasno sa tim;

4. podatke o merama zaštite i bezbednosti koje su u konkretnom slučaju potrebne.

(2) Nadležni organ strane molilje zamolnicom za preuzimanje obraća se nadležnom organu zamoljene strane. Nadležni organ strane molilje obavestiće nadležni organ zamoljene strane da je poslao zamolnicu, a nadležni organ zamoljene strane će, bez odlaganja, potvrditi činjenicu o prijemu zamolnice.

(3) Zamoljena strana dostavlja odgovor na zamolnicu za preuzimanje odmah, a najkasnije u roku od mesec dana. Rok počinje treći dan od dana prijema zamolnice za preuzimanje kod nadležnog organa zamoljene strane. Po isteku ovog roka, smatra se da je data saglasnost za preuzimanje. Ukoliko nadležni organ zamoljene strane u izuzetnim slučajevima, nije u mogućnosti da dostavi odgovor na zamolnicu u roku od mesec dana, obavestiće, bez odlaganja, nadležni organ strane molilje o razlozima i o roku potrebnom za završetak postupka koji ne može biti duži od mesec dana. Ukoliko zamoljena strana u naknadno ostavljenom roku ne dostavi odgovor po zamolnici, smatraće se da je data saglasnost za preuzimanje. Nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene strane, izdaće odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana, putne isprave potrebne za vraćanje lica koje se preuzima, sa rokom važnosti potrebnim za izvršenje vraćanja.

(4) Ukoliko predaja lica zbog pravnih ili stvarnih prepreka nije moguća unutar roka važnosti izdate putne isprave, nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene strane u roku od četrnaest dana izdaje novu putnu ispravu sa rokom važnosti potrebnim za izvršenje vraćanja.

(5) Strana molilja, bez posebnih formalnosti, prima nazad lice koje je preuzela zamoljena strana, ako se u roku od tri meseca nakon preuzimanja lica, dokaže da nisu bili ispunjeni uslovi za preuzimanje iz ovog sporazuma.

Poglavlje II

PREUZIMANJE DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA I LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA U SLUČAJU NJIHOVOG PROTIVPRAVNOG ULASKA I BORAVKA

Član 4

(1) Svaka strana ugovornica, po zamolnici za preuzimanje druge strane ugovornice, preuzima državljanina treće države i lice bez državljanstva, koje na teritoriji strane molilje ne ispunjava ili više ne ispunjava važeće uslove za ulazak i boravak i ako se dokaže ili verodostojno predoči:

- da ima važeću vizu, koju je izdala zamoljena strana ili odobren privremeni boravak koji je odobrila zamoljena strana ili
- da je vazdušnim ili morskim putem neposredno sa teritorije zamoljene strane protivpravno doputovalo na teritoriju strane molilje ili
- da je steklo pravo na ulazak korišćenjem potpuno ili delimično falsifikovanih dokumenata ili
- da mu je mesto poslednjeg prebivališta bilo na teritoriji zamoljene strane.

(2) Ukoliko su obe strane ugovornice za svoju teritoriju izdale vizu ili odobrile boravak, lice treba da preuzme ona strana ugovornica čiji rok važnosti vize ili dozvole boravka ističe kasnije. Ukoliko rok važnosti ističe istog dana, lice treba da preuzme ona strana ugovornica koja je izdala vizu ili odobrila dozvolu boravka sa dužim rokom važnosti.

Član 5

(1) Neposredni ulazak državljanina trećih država i lica bez državljanstva i njihov boravak na teritoriji strane molilje, protivpravnost tog ulaska i boravka, kao i činjenica da im je zamoljena strana izdala važeću vizu ili odobrila boravak na svojoj teritoriji, moraju da se dokažu ili verodostojno predoče.

(2) Ulazak i boravak na teritoriji strane molilje, kao i posedovanje važeće vize ili boravka koji je izdala ili odobrila zamoljena strana smatraće se:

1. dokazanim na osnovu:

- važećih isprave, odnosno akata izdatih od strane nadležnog organa zamoljene strane;
- izlaznog i ulaznog pečata organa zamoljene strane u putnoj ispravi;
- napomena organa zamoljene strane u putnim ispravama.

2. verodostojno predloženim posebno na osnovu:

- avionskih karata, vozničkih karata, putovanja brodom, potvrda ili računa koji pružaju jasne dokaze za boravak ili plan putovanja lica na teritoriji zamoljene strane,
- mesta i okolnosti u kojima je stranac uhvaćen nakon ulaska,
- izjave dotičnog lica,
- izjave pripadnika pograničnih organa koji mogu kao svedoci potvrditi prelazak granice,
- izjave svedoka.

(3) Protivpravnost ulaska ili boravka dokazuje se na osnovu isprava za prelazak granice koje lice ima i u kojima nedostaje potrebna viza ili druga boravišna dozvola za teritoriju strane molilje. Za verodostojno predločavanje protivpravnosti ulaska ili boravka dovoljan je navod strane molilje da lice na osnovu utvrđenih činjenica ne poseduje potrebne isprave za prelazak granice ili potrebnu vizu ili drugu boravišnu dozvolu.

(4) Mesto prebivališta shodno članu 4 stav 1, 4 alineja može se dokazati na osnovu službenih dokumenata koje je izdala zamoljena strana ili treća država. Mesto prebivališta se može verodostojno predložiti posebno na osnovu dokumenata, uverenja i potvrda koji ukazuju na to da lice ima mesto prebivališta na teritoriji zamoljene strane.

Član 6

(1) Preuzimanje državljanina trećih država i lica bez državljanstva obavlja se na osnovu zamolnice za preuzimanje strane molilje. Zamoljena strana dostavlja odgovor na zamolnicu za preuzimanje odmah, a najkasnije u roku od četrdeset radnih dana. Rok počinje teći od dana prijema zamolnice za preuzimanje kod nadležnog organa zamoljene strane. Po isteku ovog roka, smatra se da je data saglasnost za preuzimanje. Nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene strane izdaje, ukoliko je to potrebno, odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana, vizu potrebnu za vraćanje lica koje se preuzima, sa rokom važnosti potrebnim za izvršenje vraćanja.

(2) Predaja lica koje se preuzima obavlja se odmah, a najkasnije u roku od šest meseci nakon što je zamoljena strana dala saglasnost za preuzimanje. Ovaj rok će se na zahtev zamoljene strane produžiti u slučaju pravnih ili stvarnih prepreka za predaju. Nadležni organi strana ugovornica će se pismeno dogovoriti o planiranom terminu predaje.

(3) Strana molilja, bez posebnih formalnosti, prima nazad lice koje je preuzela zamoljena strana, ako se u roku od tri meseca nakon preuzimanja lica dokaže da nisu bili ispunjeni uslovi za preuzimanje iz ovog sporazuma.

Poglavlje III

SLUŽBENA PRATNJA PRILIKOM VRAĆANJA LICA

Član 7

Prevoz lica koja se vraćaju u skladu sa odredbama čl. 1 i 4 ovog sporazuma obavlja se, po pravilu, vazdušnim putem. U slučajevima kada to zahteva bezbednost, vraćanje lica se obavlja uz pratnju jugoslovenskog ili nemačkog obezbeđenja.

Poglavlje IV

TRANZIT

Član 8

(1) Strane ugovornice dozvoljavaju tranzit državljanina trećih država i lica bez državljanstva preko svoje teritorije ukoliko druga strana ugovornica uputi odgovarajući zahtev i ukoliko je obezbeđen nastavak puta u moguće tranzitne države i odredišnu državu.

(2) U slučaju tranzita kopnenim putem, osoblje zamoljene strane će obezbediti službenu pratnju preko njene teritorije.

(3) Ukoliko je za tranzit potrebna viza, nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene strane izdaće je odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana, sa rokom važnosti potrebnim za izvršenje tranzita.

(4) Tranzit će biti odbijen ako bi lice u drugoj tranzitnoj državi ili u odredišnoj državi zbog razloga navedenih u Konvenciji shodno članu 12 stav 1 ovog sporazuma, bilo izloženo opasnosti proganjanja ili neljudskom ili ponižavajućem tretmanu ili kazni, ili bi bilo pod pretnjom smrtne kazne. Tranzit može da bude odbijen ukoliko licu preči krivično gonjenje ili izvršenje kazne na teritoriji zamoljene države. Postupak o ekstradiciji ili postupak o izručenju radi krivičnog gonjenja ili izvršenja kazne ostaje nepovrediv.

(5) O razlozima za odbijanje tranzita iz stava 4 strana molilja mora biti obaveštena pre tranzita.

(6) Lica koja su preuzeta za tranzit mogu, bez obzira na izdato odobrenje, biti vraćena drugoj strani ugovornici, ako naknadno nastanu ili budu utvrđene činjenice u smislu stava 4 ovog člana zbog kojih tranzit ne dolazi u obzir ili ako više nije obezbeđen nastavak puta ili preuzimanje od strane odredišne države.

Poglavlje V

ZAŠTITA PODATAKA

Član 9

(1) Kada je za sprovođenje ovog sporazuma potreban dostavljati lične podatke, oni se isključivo mogu odnositi na:

1. lične podatke o licu koje se predaje i po potrebi, članovima porodice (prezime, ime, po potrebi ranije prezime, nadimci ili pseudonimi, datum i mesto rođenja, pol, sadašnje i ranije državljanstvo);
2. ličnu kartu ili pasoš (broj, rok važnosti, datum izdavanja, organ koji je izdao, mesto izdavanja itd.);
3. ostale podatke potrebne za identifikaciju lica koje se predaje;
4. mesta boravka i plan putovanja;
5. ostale podatke po zahtevu jedne od strana ugovornica, koji su joj potrebni za proveravanje uslova za preuzimanje, shodno ovom sporazumu.

(2) Kada se na osnovu ovog sporazuma vrši dostavljanje ličnih podataka, važiće sledeće odredbe, uz poštovanje važećih nacionalnih pravnih propisa svake strane ugovornice:

1. lični podaci se mogu dostaviti samo nadležnim službama. Za dostavu podataka drugim službama, neophodna je prethodna saglasnost službe koja je dostavila podatke;
2. primalac može podatke koristiti samo u navedenu svrhu i pod uslovima propisanim od strane organa koji ih je dostavio;
3. na zahtev će primalac obavestiti organ koji je dostavio podatke o korišćenju tih podataka i rezultatima postignutim sa njima;
4. organ koji dostavlja podatke mora paziti na njihovu tačnost, kao i na potrebu i obim podataka, s obzirom na svrhu koja se želi postići njihovom dostavom. Pri tome se moraju poštovati nacionalni pravni propisi dotične države o zabrani dostavljanja podataka. Ako se utvrdi da su dostavljeni netačni podaci ili podaci koji nisu smeli biti dostavljeni, primalac o tome mora odmah biti obavešten. On je dužan da te podatke odmah ispravi ili briše;
5. organ koji dostavlja i organ koji prima podatke, dužni su da evidentiraju njihovu dostavu i prijem;

6. organ koji dostavlja i organ koji prima podatke, dužni su da dostavljene lične podatke efikasno zaštite protiv pristupa neovlašćenih lica, neovlašćene izmene i neovlašćenog objavljivanja.

Poglavlje VI

TROŠKOVI

Član 10

Sve troškove u vezi sa vraćanjem lica do granice zamoljene strane ugovornice, kao i troškove tranzita shodno članu 8 ovog sporazuma, snosiće strane molilja. U slučaju da strana molilja primi lice natrag, shodno odredbama člana 3 stav 5, člana 6 stav 3 i člana 8 stav 6 ovog sporazuma, ona snosi i potrebne troškove povratnog putovanja.

Poglavlje VII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11

(1) Pojednosti u vezi sa sprovođenjem ovog sporazuma, kao i određivanje nadležnih organa, biće regulisani Protokolom o sprovođenju ovog sporazuma.

(2) Strane ugovornice se obavezuju da sporazumno rešavaju probleme u vezi sa primenom sporazuma i Protokola o njegovom sprovođenju. Svaka strana ugovornica može, po potrebi, uputiti poziv na održavanje razgovora o pitanjima u vezi sa primenom Sporazuma i Protokola.

Član 12

(1) Primene Konvencije o pravnom statusu izbeglica iz Ženeve od 28. jula 1951. godine sa Protokolom o pravnom statusu izbeglica iz Njujorka od 31. januara 1967. godine, ostaje nepovrediva.

(2) Obaveze strana ugovornica i drugih međunarodno-pravnih sporazuma ostaju nepovredive.

(3) Dogovori o readmisiji sa Ujedinjenim nacijama ostaju nepovredivi.

Član 13

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca posle dana kada Savezna vlada Savezne Republike Jugoslavije diplomatskom notom bude obavestila Vladu Savezne Republike Nemačke da su ispunjeni uslovi za njegovo stupanje na snagu, predviđeni njenim nacionalnim zakonodavstvom. Merodavan je dan prispeća note.

(3) Strane ugovornice su saglasne da će ovaj sporazum privremeno primenjivati od prvog dana drugog meseca nakon potpisivanja, do njegovog stupanja na snagu. Istovremeno prestaje privremena primena Sporazuma od 10. oktobra 1996. godine između Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Savezne Republike Nemačke o vraćanju i preuzimanju nemačkih i jugoslovenskih državljana obaveznih da napuste njihove teritorije.

(4) Počev od dana navedenog u prvoj rečenici stava 3 ovog člana, na obradu ovih zamolnica za preuzimanje koje su primljene do tog trenutka, a za koje još nije dostavljen odgovor, primenjivaće se odredbe člana 2, člana 3 st. 3 do 5 ovog sporazuma, s tim da rok za dostavljanje odgovora po zamolnici za preuzimanje, naveden u prve tri rečenice člana 3 stav 3, počinje teći od dana navedenog u prvoj rečenici stava 3 ovog člana.

Član 14

Vlada Savezne Republike Nemačke će odmah posle stupanja na snagu ovog sporazuma, preduzeti mere za njegovu registraciju pri Generalnom sekretarijatu Ujedinjenih nacija u skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih nacija. Druga

strana ugovornica će biti obaveštena o izvršenoj registraciji, s tim da će se navesti broj pod kojim je ovaj sporazum registrovan kod Ujedinjenih nacija, čim ga potvrdi Generalni sekretarijat Ujedinjenih nacija.

Član 15

(1) Svaka strana ugovornica može, iz važnog razloga, pismeno diplomatskim putem, otkazati ovaj sporazum. Takođe, primena Sporazuma, izuzev poglavlja I, može na isti način da se potpuno ili delimično privremeno obustavi iz razloga bezbednosti, zaštite javnog reda ili zdravlja.

(2) Privremena obustava primene ovog sporazuma stupa na snagu prvog dana meseca koji sledi mesecu u kome je druga strana ugovornica primila notifikaciju. Otkaz stupa na snagu devedesetog dana nakon prijema notifikacije.

Sačinjeno u Berlinu, 16. septembra 2002. godine u dva originalna primerka, svaki na srpskom i nemačkom jeziku, pri čemu je svaki tekst podjednako obavezujući.

Za Saveznu vladu
Savezne Republike Jugoslavije
Zoran Živković, s.r.

Za Vladu
Savezne Republike Nemačke
Oto Šili, s.r.

ČLAN 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ - Međunarodni ugovori".